

$t_{köz}$	40 (0)	45 (5)	50 (10)	55 (15)	60 (20)	65 (25)
12	355	393	431	469	507	546
24	660	734	810	886	962	1038
36	962	1076	1190	1304	1418	1532
48	1271	1422	1575	1727	1880	2032
72	1878	2106	2335	2563	2792	3020
96	2492	2795	3100	3405	3710	4015

Számítás során a biztonsági tényezőt 1,2 értékre választottuk meg.

Rövidesen szeretném összefoglalni a folyékony széndioxiddal történő hűtés előnyeit:

- Megfelelő mennyiségi beadagolása esetén teljes biztonsággal lehet beállítani a szállítás folyamán a baromfi maghőmérsékletét.
- Szükségtelenné teszi a jéggyártás és jégberakodás nehéz fizikai munkáját, a folyamat szinte teljesen gépesíthető.
- Azzal, hogy közvetlenül a vagon légterébe juttatjuk a folyékony széndioxidot, lehetővé válik az áru teljes felületének, a kartonok közeinek szénsavhóval való feltöltése.
- Az eljárás rendkívül gyors és egyszerű, 1200 kg folyékony széndioxid bevételére kb. 12—15 perc idő szükséges.
- A folyékony széndioxidot tároló tartály kis helyen elfér, állandó kezelést nem igényel, automatikus működésű, üzembiztos és anyagvesztés-mentes tárolást tesz lehetővé minimális munkaidő- és energiaráfordítással.
- Az eljárással az 1 kg folyadékkal átvihető hűtőhatás kb. 8%-kal megnő, mert a keletkező gázok nagy része is a vagon hűtésére fordítódik.
- Szükségtelenné válik a korábban beadagolt nagy mennyiségű vízjég, ezáltal ugyanilyen nagyságrendben vagonkapacitás szabadul fel.

BAROMFIIPARI TERMÉKEK CSOMAGOLÁSÁNAK JELENLEGI HELYZETE ÉS A CSOMAGOLÁSFEJLESZTÉS TENDENCIÁI

KISS ATTILA főmérnök (Szentesi Baromfifeld. Váll.)

A csomagolás az a művelet, amely lehetővé teszi bármely élelmiszeripari termék tárolását, szállítását, forgalomba kerülését. A termelés és a termék felhasználása térben és időben általában elkülönül egymástól, s így csomagolás nélkül kereskedelmi forgalmat lebonyolítani nem lehet.

Különös fontossága van ennek az élelmiszerek — még hangsúlyosabban pl. gyorsfagyasztott élelmiszerek — forgalmazásakor. A korszerű csomagolási módok lehetővé teszik, hogy bármely földrész és évszak termékéhez az év minden napján hozzájuthassunk.

A csomagolás alapvető feladata a termék védelme a szállítás és a tárolás során fellépő mechanikai, klimatikus és biológiai igénybevételekkel szemben, valamint az áru használati értékének a megőrzése a felhasználásig.

A csomagolás fontos reklámeszköz is, amely egyre jobban átveszi az eladó szerep-körét. Az utóbbi időben az önkiszolgáló üzletek elterjedésével fokozottan megnőtt

a csomagolás jelentősége. Itt az áru csomagolásának kell kínálnia a terméket, és ugyancsak a csomagolásnak kell tartalmaznia minden szükséges információt a fogyasztó tájékoztatása céljából. Ez ma még nálunk nem olyan exponált kérdés, habár az utóbbi időben ezen a téren is sokat léptünk előre. Mivel külföldön — az igen éles konkurrenciaharc miatt — ez létkérdés, így iparunknak is — mint erősen exportorientált iparnak — kötelessége lépést tartani az igényekkel, ha a piacon kíván maradni. A tetszetős, figyelemfelkeltő csomagolás legalább olyan fontos, mint a beltartalom. Ezért kell oly rendkívül nagy súlyt fektetni a csomagolás fejlesztésére.

A szintetikus anyagok elterjedése és azok forradalmi hatása a csomagolástechnikára nem hagyta érintetlenül a baromfiipart, és — kereskedelmet sem. Egyes műanyagok fizikai és kémiai tulajdonságainál fogva kiválóan alkalmasak a baromfitestek és termékek csomagolására. Képesek felvenni a szabálytalan testformát, kedvező feltételeket teremtenek az eltarthatóság fokozásához, megóvják az árut a kiszikkadástól, elszíneződéstől, fagyfoltosodástól, és más károsodásoktól, sérülésektől, és természetesen a szennyeződéstől is. Emellett esztétikailag előnyösek, grafikai díszítőelemekkel láthatók el, feltűntethetők a gyártmányra vonatkozó kötelező és tájékoztató szövegek.

Mint szakmai körökben köztudott, jelenleg a legelterjedtebb ilyen csomagolóanyagok a jó zsugorodóképeségű, kevés gázt és gőzt áteresztő PVC-alapanyagú, valamint a szerényebb igényeket kielégítő polyetilén-tasakok. Egyre nagyobb hányadot képviselnek az ételtálcával kombinálta, zsugorodó fóliával borított burkolatok is.

Hazai gyakorlatban sajnos még nem zavartalan a megfelelő csomagolóanyag biztosítása. Csomagolási kultúránk még nem érte el a nemzetközi színvonalat, ennek objektív és szubjektív okai is vannak.

Hazai gyakorlatban sajnos még nem zavartalan a megfelelő csomagolóanyag biztosítása. Csomagolási kultúránk még nem érte el a nemzetközi színvonalat, ennek objektív és szubjektív okai is vannak.

A csomagolási technológia megsértése mellett persze nem mehetünk el szó nélkül a csomagolóanyagok (tasak, karton, pántolászalag stb.) hiányosságai mellett sem. E téren a magyar csomagolóanyag-iparnak — minden érdeme mellett — még sokat kell fejlődnie.

Ha a piacon akarunk maradni, úgy lépést kell tartani a piac diktálta követelményekkel. De hogyan tovább, mi a megoldás?

A továbblépés elemi feltétele a gépi csomagolás bevezetése és általánossá tétele. Ez természetesen beruházási téma, de hosszú távon megtérül. A gép által egyenletes minőségű, megfelelően formázott termék nyerhető. Ma már találhatók a piacon különböző gyártmányú félautomata és automata csomagológépek. Természetesen ezek kiszolgálására megfelelő minőségű és formájú tasakokra is szükség van. Későbbiekben lényegesen nagyobb gondot kell fordítani a megfelelő minőségű grafikákra is. A jelenlegi grafikák túlságosan egysíkúak, nem elég figyelemfelkeltőek.

A gyűjtőcsomagolás kérdése is sarkalatos pontja az iparnak, ami megoldásra vár. Sorozatos reklamáció okai azok a minőségi szilárdsági, formai okok, melyek miatt szakadt, deformált kartonok kerülnek a vásárlókhoz. Meg kellene vizsgálnunk, a külföldön általánosan alkalmazott ún. széthajtható kartonokat, amelyek minden igényt kielégítenek.

A gyűjtőcsomagolás mellett szólni kell az ún. egységtrakományok alkalmazásáról, melyet előbb vagy utóbb nem tudunk kikerülni, hiszen vevőink egy része már most így kéri az árut. Ennek két válfaja ismeretes, a rakodólapos, amely drágább, és a raklap nélküli, fóliás kialakítás. Ez utóbbihoz megfelelő berendezés szükséges.

Az utóbbi időben nagy lépést tettünk előre a tömeg szerinti osztályozás terén, részben a hagyományosnak számító mechanikus működési MOBA, részben a felsőpályás elektromos tömegosztályozó segítségével. Ezen berendezések második generációs gépei jelentik a fejlődés útját.

Ha a csomagolásunkat fejleszteni, korszerűsíteni akarjuk, úgy a tálcás csomagolási módokat kell alkalmazni a jövőben. A tálca anyagát is korszerűsíteni kell, a habszírol tálca helyett a mélyhűzött polisztirol tálca alkalmazandó, amelyek szilánkmentesen, nem morzsalékosan törnek. Ehhez a csomagoláshoz a megfelelő gépek már kialakítást nyertek.

A korszerű csomagolás tartozékának tekintendő az áru korszerű számbavétele, nyilvántartása.

Ezen a számítógépes nyilvántartást értem, az áru beérkezésétől a kiszállításig bezáróan, beleértve az áru kiszámlázását is. Ez természetesen együtt jár az áru korszerű jelölésének kialakításával, a vonalkódos jelölés alkalmazásával.

A LÚDTERMELÉS LEHETŐSÉGEI A JELENLEGI KÜLPIACI HELYZET TÜKRÉBEN, KÜLÖNÖS FIGYELEMMEL A MÁJ ÉS TOLL ÉRTÉKESÍTÉSÉRE

DR. TOBAK ISTVÁN vezérigazgató (Kecskeméti Baromfifeldolgozó V.)

Az előadás bevezetője rámutat a hazai lúdtartás több évszázados hagyományainak okaira, illetve a lúdtermékek exportjának múlt századba visszanyúló hagyományaira.

Jelenleg is a baromfifélék exportján szerzett deviza mennyiségének megközelítően a felét adják a lúdtermékekből származó bevételek, másrészt a lúdból előállított legtöbb termék a gazdaságos export sávjába tartozik. Ezen termékek a baromfiexportot ciklikusan több ízben is sújtó konjunkturális ingadozásoknak is a legjobban ellenálltak az elmúlt évtizedekben. Napjainkban viszont rendkívül erős dekonjunkcióra tanúi vagyunk a libavonalan is a tenyésztéstől az értékesítésig.

Megállapítható, hogy a továbbiakban a termelés nem hagyhatja figyelmen kívül a piac potenciális felvevőképességét, mert például jelenleg már a libahús még drasztikus árengedménnyel sem adható el. Ezért fel kell ismernünk a piactól függő termelésszabályozás jelentőségét és elkerülhetetlenségét. A termelésszabályozást természetesen csak nagyon alapos és megbízható piaci információ alapján lehet megvalósítani.

Az előadás táblázatokkal bizonyítja a termelés, illetve a felvásárlás növekedését — kiemelve az 1982. évi közel 20%-os növekedést, amely egyébként megalapozatlan volt —, amit az értékesítés nem tudott ebben az évben követni.

Jelenleg a piacot egyértelműen a túltermelés jellemzi a libahús vonatkozásában. A piaci helyzet zavarosságát sajnos a libatermékek eladásával foglalkozó külkereskedelmi vállalatok közötti teljes koordinálatlanság is befolyásolta, illetve a termelővállalatok sem ítélték meg helyesen a piaci felvevőképességét, ami elsősorban a baromfifeldolgozó vállalatok számára igen nagy veszteségekhez vezetett.

Ami a libamájtermelés és -export nemzetközi vizsgálatát illeti, megállapítható, hogy a libamájtermelés felszabadulás után visszaesett, és csak a 70-es évek végére érte el az 1938-as szintet.

Az elmúlt 4 év alatt a libamájexport kb. 74%-kal nőtt. Az export 85%-a Franciaországba, a fennmaradó 15% egyéb tőkés országokba irányul. Ami a minőséget illeti, az az utóbbi 3 évben olyan szinten stabilizálódott, hogy az első és másodosztályú máj kihozatala meghaladta az összes exportált máj 50%-át.